

וְאֵת בְּתִינּוֹ הֵצִיל וַיְקַדְּ הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ. וַיִּלְכּוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן בֶּן עֲשׂוֹ.

מעורר ושבע ממלכותא.

והמשפילים וזהירו בזהר הרקיע. אליו אינו דקא משתדליו בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו בתיבת גה, דמתבנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. וקומנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) "כל הנון תילוד היאורה תשליכוהו". ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ב' גרעיא מהימנא). הרמח"ל נר'בנו מ'שה חיים ל'וצאמו הקדוש מנלה, בספר הזהר נצא מהגלות ברחמים.

ידוע מה שנתכת בזהר הקדוש, שבאמצעות ספר הזהר אפשר לזכות לצאת מהגלות ברחמים, דחינו ללא יסורי הקבלי משיח. הרמח"ל בספרו "אדיר במרום" מקביר את פנימיות הדברים הללו של פה הזהר. העולה מדבריו: גדאי מאד דוקא עכשו לדבק בקריאת ספר הזהר הקדוש (פידוע, אמרו המקבילים שספר הזהר פועל גם אם לא מבינים את המלים שקוראים).

לחנן חלק מהדברים שמביא הרמח"ל:

"תניא אמר רבי שמעון לחבראי עד אימת נתיב בקיימא דחד סמכא" (בפתיחה לאדרא).

א) הגאולה מוכנה, והשוועה תלוי בדינו.

מן התקונים הגדולים שנתקנו בעולם היה ספר הזהר, באשר נאמר שבהיו בכמה מקומות מפנו עצמו, כי הוא לגאולה הוכן, ולהצמיח קרן ישועה לבית ישראל. ויתבאר בו דבר זה בכמה מקומות ברעיא מהימנא, ובתקונים כמה וכמה פעמים, וגם בפרשת נשא (כבד): "ויבניו דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר, ופקון ביה מן גלותא ברחמי" (ובגלל שעתידין ישראל למטעם מעין החיים שהוא ספר הזהר הזה, יצאו בזכותו מהגלות ברחמים).

והענין הזה תלוי הוא בעקרים גדולים מעקרי החקמה, ומשרש בעמקי ההנהגה, אשר הכין ופעל האדון היחיד על עמו ועל נחלתו, לנחותם הדרה אשר יגיעו בו אל רב טוב המכון בראשית המהשכה, וצריך שתדע פמה חסרו ישראל בגלותם, ומה תקונים צריכים הם להם לתתוירם לקדמותם. ובחשב המשוור (דוד המלך עליו השלום) על הענין הזה, והבין התקרנות הגדולים האלה, היה מתאונן ואומר: "אותותינו לא ראינו, אין עוד נביא" וכו' (תהלים עד, ט). כי באמת חקמה רבה ויקרא אברה

מישראל, וחו"ל אמרו "מיום שקרב בית המקדש, שרו חכמיא למהו פספריא" כו' (בוטה מט.). והיה המשורר מתפלל על זאת ואומר: "עד מתי אלהים יתרח צר" כו' (שם עד, י). ובפסוקים אלה נכללים סודות גדולים מאד בענין הזה, שמע והבן .....

ב) בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נכרח להתבה הזאת וננצל

ונמצא שבריהת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה הזהר, אשר בו נכללו כל הששים רבוא נשמתיו, כפוזר בתקנים, ואז נחשב זה לבריחה כללית לכל ישראל, עד שבסוף הימים לא יצטרף אלא יציאה, וזהו שנאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכוני כי הלה לפניכם ח' ומאספכם אליו ישראל"...

ג) כל מי שיתדבק בזהר הקדוש בורה מן הספרא אחרא, וינצל מחבלי משיח.

והאמת, כי ספר הזהר נשאר אחריו (אחרי רשב"י) לברכה, שכל מי שיתדבק בו נקרא שבורח מן הספרא אחרא, עד שלא יצטרף לו (באחרית הימים) אלא יציאה, ואודיעה מה תועלת נמצא בזה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מחבלי משיח.

ד) סוד הענין "הקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות בהמן ומחזירם למוטב".

והענין: כי חבלי משיח לא היו צריכים, אלא כמו חבוט הקבר הצריך להפריד מן האדם הזקומא שנדבק בו, בן היו צריכים החקלים (הקבלי משיח) כדי להפריד מישראל ואת זהמת הגלות, כדי שיוכלו לברח כנ"ל, ואחר כך יחזרו לצאת. וזה סוד ומאמר חכמינו וזכרונם לברכה "הקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות בהמן ומחזירם למוטב" (סנהדרין צז:). כי זהו כלל גדול: בעוד שהאדם תוף תגברת הספרא אחרא אינו יכול לתקן התקון הצריך. וצריך שהספרא אחרא תשאר כפזורה וקשורה תחת ישראל כנ"ל.

ולכן צריה להם שתי הפעולות:

לצאת מן הקלפות ההם בדרך בריחה, כי בדרך יציאה אי אפשר בראשונה.

ואחר כך שיצאו ממש מן הקלפות ביד רמה, שהקלפות תשארנה כפזרות תחתם.

אך כיון שנדבק הרבה בהם הזקומא, לא היה אפשר להם לברח אלא על ידי החקלים (הקבלי משיח), שאז